

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 15. septembra 1939

Štev. 38.

Borba za zmago

Angliji se je pridružil ves njen imperij — Uspehi poljske vojske — Francosko prodiranje na zapadni fronti

Poleg Avstralije, Kanade, Nove Zelandije, Egipta in Iraka je tudi Južnoafriška unija napovedala Nemčiji vojno. Prebivalstvo držav in dominionov, ki so napovedali Nemčiji vojno, znaša nad 600 milijonov. Njihovo bogastvo je neizmerno, ogromni gospodarski moči pa se pridružuje velikanska vojaška sila.

Na Poljskem se je naglo nemško prodiranje proti Varšavi ustavilo. Poljska vojska se je utrdila ob Visli, dobila močna ojačenja in se postavila z vso odločnostjo v bran. Kljub veliki nemški premoči je Poljakom uspelo ustaviti prodiranje nemške armade in celo prisiliti nemške čete, da so se umaknile izpred Varšave. Obkoljeni poznanjski in tudi pomorjanski armadi se je po silovitih bojih posrečilo vzpostaviti stike z glavno poljsko armado. Poznanjska armada je s frontalnim napadom spet zavzela važno industrijsko središče Lodz, ki leži 160 km jugovzhodno od Varšave.

Na zapadni fronti so francoske čete zavzele več postojank med Mozelo in Reno ter jih močno utrdili. Francoske čete so potisnile na nemško ozemlje vse nemške oddelke, ki so vdri pri Sierku na francosko ozemlje. Boji se razvijajo sedaj na vsej črti samo na nemškem ozemlju. Francoske čete so po uspešnem prodiranju začele obkoljevati Saarbrücken. Nemci so na svojem ozemlju poglali v zrak del železniške proge Perl-Trier. Angleške čete so te dni prispele iz Anglije na zapadno fronto in so bile v Franciji sprejete s silnim navdušenjem

Angleška vlada je izdala obsežne ukrepe za blokado Nemčije, nemška vlada pa je nato zelo razširila listo absolutne kontrabande.

Nemčija je proglasila brezobzirno vojno proti civilnemu prebivalstvu in nezavarovanim krajem na Poljskem. Anglija je nato sporočila, da bo v tem primeru odgovorila s sličnimi ukrepi.

Prezident Roosevelt se je odločil, da za vsako ceno doseže izpremembo ameriškega nevtralnostnega zakona, da se omogoči dobava vojnega materiala zapadnim demokracijam. Zato je sklical ameriški kongres za 21. september.

Poljska letala so te dni bombardirala več krajev na Slovaškem ter uničila številne vojaške in prometne naprave. Iz Slovaške, ki se bori proti Poljski na strani Nemčije, je pobegnilo na Madžarsko že nad 10.000 slovaških vojakov.

V Franciji, Angliji in drugod se snujejo češkoslovaške, poljske, avstrijske in druge legije za borbo proti Nemčiji. Kakor poročajo, bo v Parizu v kratkem ustanovljena češkoslovaška vlada pod predsedstvom dr. Edvarda Beneša. V češkomoravskem protektoratu so nemška oblastva v zadnjih dneh zopet izvršila številne aretacije Čehov.

Francoski ministrski predsednik Dauladier je sestavil vojno vlado in prevzel poleg predsedništva vlade tudi ministrstvo za narodno obrambo ter vojno in zunanje ministrstvo.

Jurij Sabukošek je končal na vešalih

Justifikacija je bila izvršena v sredo zjutraj v Celju

V sredo 13. t. m. zjutraj je bila v Celju izvršena smrtna obsodba nad roparskim morilcem Jurijem Sabukoškom, 53-letnim zlatarskim in slikarskim pomočnikom, ki ga je okrožno sodišče v Celju 13. aprila obsodilo na smrt na vešalih, ker je lani 31. oktobra ob Voglajni v Čretu pri Celju s ciankalijem zastrupil, zadavil in oropal Ivanko Zakrajškovo. Višja instanca je potrdila sodbo, nakar je poslal Sabukošek Nj. Vel. kralju prošnjo za pomilostitev. Pred dnevi je bila prošnja zavrnjena. To je ministrstvo pravde pred dnevi sporočilo okrožnemu sodišču v Celju, ki je ukrenilo takoj vse potrebno za izvršitev smrtno kazni.

V torek ob 16.15 se je zbral v razpravni dvorani okrožnega sodišča v Celju veliki senat, sestavljen iz predsednika okrožnega sodišča dr. Vidoviča ter s. o. s. dr. Dolničarja, Božiča, Brečka in dr. Farkaša. Zapisnikar je bil sodni pripravnik g. Potočnik. Navzoč je bil tudi državni tožilec dr. Rus. Pazniki so privedli Jurija Sabukoška, ki se je bil v zadnjih mesecih postaral in je bil zelo blede, iz jetnišnice starega okrožnega sodišča po mestnih ulicah v razpravno dvorano. Predsednik dr. Vidovič je sporočil Sabukošku, da je Stol sedmorice zavrnil njegovo revizijo in da je tudi prošnja za pomilostitev odklonjena, zaradi česar bo v sredo 13. t. m. ob 6. zjutraj izvršena justifikacija. Sabukošek je povsilel glavo. Ko mu je predsednik pojasnil, da lahko dobi duhovnika in da bodo Sabukošku izpolnjene zadnje želje, je Sabukošek odgovoril, da odklanja duhovnika in izpolnitev zadnjih želj, ter izjavil, da je nedolžen...

Z osebnim vlakom ob 15.45 sta prispele v Celje krvnik Dragotin Hart in njegov pomočnik Horak, ki je sicer jetniški paznik v Zenici. Javila sta se takoj sodišču, nato pa sta odšla na dvorišče jetnišnice starega okrožnega sodišča. Tam sta dva jetnika izkopalala jamo za

vešala, nakar so postavili vanjo vešala in jih uvrstili. Krvnik Hart in njegov pomočnik sta prenočila v jetnišnici.

Ko so privedli Sabukoška v njegovo celico, so pustili celico odprto in razsvetljeno, celico pa so zastražili orožniki. Sabukošek je odklonil sleherno jed in pijačo. Dejal je, naj pojejo njegovo večerjo oni, ki so ga obsodili. Na njegovo željo so mu dali cigarete »Morava« in časopise. Izrazil je tudi željo, da bi oblekel za justifikacijo črno obleko in belo srajco in da bi o njegovi smrti obvestili samo njegovo sestro, ki živi na Vestfalskem. Vso noč pred smrtjo ni Sabukošek ničesar zaužil. Ponoči je samo kadil in nekaj časa čital časopise, potem pa hodil po celici in večkrat vprašal, koliko je ura. Proti jutru je poklonil zavitek cigaret »Morava« nekemu pazniku in mu dejal, naj jih pokadi namesto njega. Sabukošek je bil vso noč miren in ni zatislil očesa. Odklonil je vse obiske. Ob 20. je prišel k njemu v celico mestni kaplan g. Babšek, Sabukošek pa ga ni hotel sprejeti. Ob 22.30 se je kaplan g. Babšek vrnil. Tokrat ga je Sabukošek sprejel. Sabukošek se je dal omehčati in se je spovedal, ob 5. zjutraj pa je prejel obhajilo. Gosp. Babšek mu je izročil evangelij, molitvenik in svetinjico.

Malo pred 6. zjutraj so se zbrali na dvorišču jetnišnice s. o. s. dr. Farkaš, državni tožilec dr. Rus, sodni pripravnik Potočnik kot zapisnikar, sodni zdravnik primarij dr. Flašjs, krvnik Hart, ki je bil oblečen v žaket in imel na glavi cilindar, njegov pomočnik Horak, ki je bil oblečen v črno obleko, celjski župan, sodno osebje ter policijski stražniki in orožniki. Primarij dr. Flašjs je stopil k Sabukošku v celico, da po zakonskih predpisih ugotovi, ali je Sabukošek sposoben za justifikacijo. Sabukošek mu je dejal: »Zakaj me gledate, saj grem tak na gavge!« Ko je stopil nato s. o. s. dr. Farkaš v celico in vprašal Sabukoška, ali ima morda še kakšno

željo, mu je ta odgovoril: »Nimam nobene želje, saj me boste itak obesili!« To so bile zadnje Sabukoškove besede. Točno ob 6. so privedli Sabukoška, ki je imel na sebi črno obleko in belo srajco, iz celice na dvorišče jetnišnice. Mestni kaplan g. Babšek ga je spremil do vešal.

S. o. s. dr. Farkaš je ugotovil Sabukoškovo identiteto in obvestil obsojenca, da bo sedaj izvršena smrtna kazen. Sabukošek je bil zelo blede, toda na videz popolnoma miren. Kaplan g. Babšek mu je ponudil razpelo, ki ga je Sabukošek poljubil. Nato se je Sabukošek bežno ozrl po prisotnih in stopil sam na pručico pod vešala. Krvnik Hart mu je hitro vrgel zanko okoli vratu, pomočnik Horak pa je spodnesel pručico. Krvnik je z naglim gibom strl Sabukošku tilnik, pomočnik pa je potegnil telo k tlom. Nato sta oba s prtom pokrila Sabukoška, ki je samo še kratko zahropel in nato negibno obvisel. Bilo je točno dve minuti čez šesto. Z zvonika sosednje Marijine cerkve se je žalostno oglasil mrtvaški zvon. Primarij dr. Flašjs je po 16 minutah ugotovil, da je Sabukošku nehalo biti srce. Krvnik Hart je nato slekel svoje rokavice, jih vrgel pred vešala in dejal: »Jure, nisam kriv za tvojo smrt!«, potem pa se je okrenil k s. o. s. dr. Farkašu in mu sporočil: »Pravdi je zadovoljeno!« Sabukoškovo truplo je viselo pol ure na vešalih. Ob 6.45 so uslužbenci mestnega pogrebnege zavoda sneli Sabukoškovo truplo z vešal, ga položili v preprosto rakev in ga odnesli v mrliški voz, ki je stal pred vrati jetnišnice. Truplo so prepeljali na bolniško pokopališče.

Med justifikacijo in še dolgo potem je bila zbrana na prostoru pred jetnišnico večja množica ljudi. Krvnik Hart in njegov pomočnik sta se v sredo odpeljala domov.

Teden Rdečega križa v Celju

En teden v letu je posvečen propagandni ideji Rdečega križa, nabiranju članov in zbiranju prispevkov po vsej državi. Teden RK bo letos trajal od nedelje 17. do vštete sobote 23. t. m. Težki časi, v katerih živimo, nam naravnost ukazujejo, da priskočimo RK na pomoč.

V tem tednu RK bodo vse filmske predstave v obeh celjskih kinopodjetjih v priredbi Rdečega križa. Samarijanske bodo prodajale po ulicah in domovih značke RK in zbirale s polami prostovoljne prispevke. Naj ne bo nikogar, ki bi sedaj ne hotel pomagati Rdečemu križu! Vsi — brez izjeme — se z vso dušo oklenimo te naše prve državne človekoljubne organizacije, ki v času ljudskih katastrof — in med temi je vojna največja — priskoči narodu brez odloga na pomoč.

Rdeči križ.

Nova sezona Mestnega gledališča v Celju

Mestno gledališče v Celju razpisuje abonma za sezono 1939-40. V tej sezoni bo gostovalo mariborsko Narodno gledališče. Za abonente je določenih 10 predstav in sicer 6 dramskih, 2 operni in 2 operetni. Gostovanja se bodo črpala iz mariborskega repertoarne načrta in bodo predvidoma uprizorjene sledeče drame:

1) Cankar - Skrbinšeh: Hlapec Jernej. 2) Gorkij: Na dnu. 3) Milne: Gospod Pim prihaja. 4) Shaw: Pygmalion ali Licemerci. 5) Schiller: Kovarstvo in ljubezen. 6) Lope de Vega: Pametna norica. V operi: 1) Prodana nevesta (Smetana) in Ples v maskah (Verdi). V opereti pa bi gostovali z »Dijakom prosjakom« in »Ciganom baronom«.

Predstave bodo ob sredah, v izjemnih primerih pa tudi v petek. Prva predstava bo v sredo 11. oktobra. Vse ostale



Plačilni:

A kar ima najraje vsak gost, to je...

Pikolo:

Vem!

Kiki

Proizvaja UNION Zagreb

predstave bodo objavljene pravočasno po časopisju in z lepaki.

Prijave za abonma sprejema od 18. septembra do 7. oktobra knjigarna Slomškove tiskovne zadruga v Celju. Abonentom iz lanske sezone so rezervirani njihovi sedeži do 31. septembra. Od 1. oktobra dalje se ne bodo rezervirali nobeni sedeži več in bodo na razpolago novim interesentom. Posamezni sedeži v ložah se v tej sezoni abonentom ne bodo oddajali. Abonma se lahko vplačuje tudi v 6 mesečnih obrokih, prvi obrok pri vpisu.

Politika

Delamo za mir in

se ne bojimo!

Finančni minister dr. Juraj Šutej je dal novinarjem naslednjo izjavo:

»Smatram, da je v teh časih najbolj pametno molčati in delati. Mi sedaj delamo za mir in se ne bojimo. Upam, da bo to delo kronano s povoljnimi rezultati. Edino, kar vam morem reči kot novinarjem, je, da je vaša velika dolžnost, da vse naše ljudstvo opozorite, da ni ničesar, česar bi se morali bati, ne za varnost države, niti za varnost dinarja.«

V nadaljnjem razgovoru z novinarji je izjavil, da zelo ceni delo novinarjev kot intelektualne elite in da se morajo v bodoče novinarjem pri njihovem delu nuditi vsestranske olajšave.

Novi politični zakoni

Pravosodni minister dr. Lazar Marković je izjavil, da bo vlada v kratkem izdala zakon o volitvah narodnih poslancev, ki bo določal tajno glasovanje. Nova narodna skupščina, ki bo izvoljena na podlagi tega zakona, bo morala odobriti sporazum s Hrvati. Vlada bo tudi izdala zakon o svobodi združevanja, zborovanj in dogovorov, da se bodo lahko ustanovljale nove stranke.

„Hrvatski dnevnik“

o resoluciji vodstva JNS

»Hrvatski dnevnik«, glasilo podpredsednika vlade dr. Mačka, je objavil v svoji razpravi o stališču raznih strank do sklenjenega sporazuma med drugim tole:

»Izvršni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke je v svoji resoluciji zahteval, naj se bodoče volitve izvedejo po novem zakonu, ki bo zajamčil tajnost glasovanja, zastopstvo manjšine in volilno svobodo. To stališče je čisto upravičeno in ga v celoti odobravamo. Enako je izvršni odbor Jugoslovenske nacionalne stranke izjavil, da bi bilo treba vprašanje hrvatskega ozemlja dokončno rešiti, ker bi ponovna pogajanja o njem mogla roditi nepovoljne posledice ne samo za sporazum kot tak, temveč tudi za narod in državo. Tudi mi smo mišljenja, da bi bilo bolje, ako bi se bilo to vprašanje dokončno rešilo, toda to ni bilo odvisno samo od nas. Mnenja pa smo, da tudi pri končnem reševanju ne bo prišlo do nikakih neugodnih posledic.«

Izjava finančnega ministra

Finančni minister dr. Juraj Šutej, voditelj bosanskih Hrvatov, je v nedeljo obiskal Sarajevo. Priredili so mu slovesen sprejem. Med potjo se je ustavil v Zenici, kjer je izjavil, da se Hrvatska seljačka stranka ne misli na oblasti maščevati nad svojimi nekdanjimi ali sedanji nasprotniki. Rekel je: »Naša glavna naloga je popraviti krivice, ki so bile storjene ne samo Hrva-

tom, temveč tudi našim bratom. Prosim Vas, da živite z brati Srbi in muslimani v sožitju in slogi.« Dalje je minister dr. Sutej napovedal objavo uredbe s strogimi kaznimi za vse trgovce, ki skrivajo zaloge blaga in povišujejo cene. V Sarajevu pa je po sprejemu izjavil zbrani množici, da so Hrvati stremeli po sporazumu s Srbi, ker želijo z njimi izgraditi svojo in skupno svobodo. Hrvati si ne želijo take »svobode«, kakršno uživa neki mali slovanski narod.

Revizija premoženja političnih milijonarjev

Kakor poročajo iz Beograda, bo vlada Cvetković-Maček uvedla preiskavo o izvoru premoženja političnih milijonarjev iz preteklih režimov.

London—Pariz—Berlin

Predsednik angleške vlade Chamberlain je izjavil, da ne more biti miru v Evropi, dokler bodo v Nemčiji vladali sedanji vladodržci. Francoski ministrski predsednik Daladier je v svojem govoru poudaril, da se ni Francija nikoli borila proti posameznim narodom, marveč samo proti tiranom. V Berlinu ogorčeno protestirajo proti Chamberlainovi izjavi, da je nemški kancelar potegnil svet v vojno, da bi zadovoljil svoje brezumne ambicije. Rudolf Hess, namestnik in drugi naslednik Hitlerja, je izjavil, da je Chamberlain star idiot, ki ga vlečejo židovski bančniki za nos.

strašnejše nego vojna

»Daily Herald«, glavno glasilo angleške delavske stranke, piše: »Stati ob strani, ko se uničuje neodvisnost malih narodov, bi bilo še mnogo strašnejše nego vojna.«

Izjava češkoslovaških legionarjev

Ceškoslovaški legionarji na Poljskem, ki se borijo pod vodstvom generala Prchale, so v svojem proglašu poudarili, da se borijo na strani Poljske za skupno slovansko stvar.

Moka v sladkorju

V sladkorju, ki ga sedaj dobavljamo iz Češko-moravskega protektorata, je po analizi »Doma narodnega zdravja« v Osijeku 5 odstotkov moke. S 1000 vagonov sladkorja uvažamo torej tudi 50 vagonov moke, ki jo plačujemo po 15 din kg, dočim znaša cena moke okrog 3 din. Poleg tega pa se bo zaradi moke v sladkorju pokvarilo vse vkuhanu sadje in marmelada.

Domače vesti

— **Amnestija.** Izšel je velik ukaz o amnestiji in pomilostitvi političnih krivcev. Ukaz o splošni amnestiji obsega kazenska dejanja po kazenskem zakonu in zakonu o zaščiti države. Od amnestije so izvzete osebe, ki so bile obsojene zaradi sprejemanja podkupnine, zaradi vohunstva, osebe, ki so bile obsojene v službi vojske ali mornarice, osebe, ki so zbežale v tujino ali ki skrivajo svoje bivališče v državi. Nadalje se odpusti ostanek še neprestane kazni 52 obsojencem in ustavi postopek proti 37 ljudem zaradi prestopka zakona o zaščiti države. Oprosti se ostanek še neprestane kazni dr. Dragoljubu Jovanoviću in zniža kazen Damjanu Arnautoviću od 15 na 8 let. Zaradi atentata na dr. Milana Stojadinovića obsojenim bivšim poslancem Dragiši Stojadinoviću, Vasiliju Trbiću in Dragomiru Milovanoviću se črtajo vse kazenske posledice obsodbe in se vsi izpuste na svobodo.

— **Uredbo o ustroju oblasti v banovini Hrvatski** so izdali kr. namestniki s protipodpisom bana dr. Subašića. Po uredbi je odgovoren ban kralju in hrvatskemu saboru. Banska oblast (ne več banska uprava) se deli na 11 oddelkov, katerim ne bodo več načelovali načelniki, temveč starešine. Za bivšo primorsko banovino se ustanovi »ispostava banske vlasti u Splitu«. Njen delokrog določa ban. Srezi ostanejo, ker bi bili »kotarji« v nasprotju z ustavo. Za podbana je imenovan dr. Ivo Krbek.

— **Nova poveljnika armijskih oblasti v Zagrebu in Skoplju.** Divizijski general Peter Nedeljković, vršilec dolžnosti poveljnika 3. armijske oblasti v Skoplju, je imenovan za vršilec dolžnosti 4. armijske oblasti v Zagrebu. Divizijski general Ilija Brašić, poveljnik divizijske oblasti v Subotici, pa je imenovan za vršilec dolžnosti poveljnika 3. armijske oblasti v Skoplju.

— **Za bana vardarske banovine** je imenovan Aleksander Andrejević, sodnik kasacijskega sodišča v Beogradu.

— **Novi beograjski župan.** Vlada Ilić, predsednik občine mesta Beograda, je razrešen svojih dolžnosti. Za njegovega naslednika je imenovan minister n. r. dr. Vojin Gjurjić. Obenem je razrešenih 73 dosedanjih članov beograjskega sveta in so imenovani novi.

— **Prejemki za čas orožnih vaj.** Delavska zbornica v Ljubljani objavlja predpise, po katerih imajo na orožne vaje vpoklicani delojemalci pravico na neokrnjeno plačo od svojih delodajalcev: Po § 221. obrtnega zakona ima delojemalac (delavec in nameščenelec), ki je bil pri enem in istem delodajalcu zaposlen neprekinjeno pred odhodom na orožne vaje najmanj leto dni, za čas orožnih vaj vso pravico na svojo plačo in sicer največ za dobo 4 tednov. Za prvi teden orožnih vaj ne sme delodajalec od pripadajoče plače odtegniti nikakega zneska. Za nadaljnji čas orožnih vaj pa sme delodajalec odtegniti od pripadajoče plače oni denarni znesek, ki ga prejme vojni obveznik od države. Opozarjamo na to določbo vse delodajalce, da jo striktno upoštevajo in po končanih orožnih vajah prizadete sprejmejo zopet nazaj v službo, ker v smislu določb § 221. o. z. z odhodom na orožne vaje službeno razmerje ne prestane.

— **Vpisovanje v enoletno državno priznano trgovsko učilišče »Christofov učni zavod« — s pravico javnosti —, Ljubljana, Domobranska cesta 15,** se vrši dnevno dopoldne in popoldne osebno ali pismeno. Šolska izvestja in novi ilustrirani prospekti brezplačno na razpolago. Največji in najmodernejši zavod te vrste v državi. Novo šolsko poslopje! Edinstvena strojepisnica s 50 pisalnimi in računskimi stroji. Zavod je potrjen od ministrstva in ima pravico javnosti. Učenci uživajo iste pravice kot na drž. trgovskih šolah tako glede rodbinskih doklad kakor tudi dijaških železniških kart. Izpričevalo velja kot dokaz sposobnosti za raznovrstne pisarniške službe in posebej tudi kot dokaz polne učne dobe in dve leti pomočniške prakse v trgovski obrti. Solnina zmerna! Pišite po prospekt! Sprejemajo se učenci(ke) z malo maturo in posebej tudi z nižjo predizobrazbo. Starše, ki nameravajo šolati svoje otroke na trgovskih šolah, opozarjamo na ta najstarejši naš zavod, ki ga obiskuje vsako leto veliko število učencev(nk) iz Štajerske, zlasti iz Celja in okolice.

— **Zatvoritev planinskih koč.** Kocbekov dom na Korošici bodo zaprli v ponedeljek 18. t. m. Frischaufov dom na Okrešlju bo od ponedeljka 25. t. m. dalje med tednom zaprt, pač pa bo meseca oktobra vsako soboto in nedeljo zasilno oskrbovan. Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini in Mozirska koča na Golteh sta stalno oskrbovana.

Celje in okolica

— **Glasbena Matica v Celju.** Vpisovanje gojencev v glasbeno šolo je vse te dni v polnem teku. Vpisovalo se bo še dalje vse do preklica. Danes, v petek, se je pričel redni pouk. Zamudniki se lahko kljub temu še naknadno vpišejo.

— **Društvo »Soča« v Celju** bo priredilo v nedeljo 17. t. m. društveni izlet na Lisco. Izlet bo ob vsakem vremenu. Odhod iz Celja s prvim vlakom ob 6.56 do postaje Breg, od koder se dospe po 1 uri in pol ne preveč naporne hoje na vrh (947 m). Vzemite si s seboj brašno, pa tudi dobre volje ne sme manjkati! Vabljeni vsi, pridite v čim večjem številu! Odbor.

— **Celjsko pevsko društvo.** Drevi se bodo pričele redne pevske vaje, ki bodo ob torkih za ženske, ob sredah za moške in ob petkih za mešani zbor. Vse pevke in pevce prosimo točnosti in discipliniranosti. Novi dobri pevci in pevke dobro došli. — Odbor.

— **Mrkonjičev steg skavtov v Celju** bo imel v nedeljo 17. t. m. ob 10. dopoldne

redno letno skupščino v risalnici drž. realne gimnazije. Udeležba za člane v krojih obvezna, vsi prijatelji skavtizma pa so vljudno vabljeni.

— **Novi predstojnik mestne policije v Celju** g. Uršič, doslej predstojnik mestne policije v Kranju, je prevzel 8. t. m. svoje posle. Dosedanji predstojnik mestne policije v Celju g. Stefan Törnar je imenovan za sreskega načelnika v Smarju pri Jelšah.

— **Sprememba posesti.** Hišo zdravnika dr. Franca Premšaka na Cankarjevi cesti, v kateri je davčna uprava, je kupil vinski trgovec g. Pero Matković.

— **Soferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, šmarskega in konjiškega sreza** bodo v ponedeljek 2. oktobra ob 8. zjutraj na sreskem načelstvu v Celju. Kandidati naj vložijo prošnje čimprej na sreskem načelstvu v Celju.

— **Avtomobil ga je povozil do smrti.** Na cesti pri St. Petru v Savinjski dolini je v ponedeljek neki inozemski avtomobil povozil 10-letnega sinčka mizarskega mojstra Petra Verdeva iz St. Petra ter mu zdrobil lobanjo in zlomil obe nogi. Dečka so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v četrtek izdihnil.

— **Obupno dejanje davčnega izvrševalca.** Dne 8. t. m. popoldne si je pognal 29-letni davčni izvrševalec Jože Gerkmann v svojem stanovanju na Krekovi cesti s samokresom kroglo v glavo. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je v soboto ob eni zjutraj izdihnil. Gerkmann, ki je bil doma iz Šutne pri Kamniku, je izvršil dejanje v hipni duševni zmedenosti.

— **Smrten padeč s kozolca.** Pred dvema tednoma je padel 48-letni dninar Miha Jerman iz Mozirja s kozolca več metrov globoko ter si prebil lobanjo in dobil tudi druge težke poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je v ponedeljek podlegel poškodbam.

— **Strelna zanetila požar.** V sredo ob 19. do 20. je razsajala v Celju in celjski kotlini huda nevihta. Med nevihto je ugasnila električna luč ter sta bila Celje in okolica nekaj časa v popolni temi. V Arclinu pri Vojniku je med nevihto treščilo v gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Jošta. Poslopje je bilo v hipu v plamenih in je pogorelo do tal. Ogenj je tudi uničil v gospodarskem poslopiju spravljeno zalogo hmelja in poljske pridelke. Na kraj požara so kmalu prispeli gasilci iz Gaberja in Vojnika, ki se jim je posrečilo omejiti požar in rešiti sosedna poslopja. Škoda znaša okrog 100.000 din in je le delno krita z zavarovalnino.

— **Ženo je usmrtil, ker mu je bila nezvesta.** Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Dolničar, se je zagovarjal v soboto 41-letni posestnik Jože Vovk iz Sp. Doliča pri Mislinju, ker je umoril svojo ženo. Vovka je zagovarjal odvetnik dr. Milko Hrašovec. Vovk s svojo ženo Nežo ni imel otrok. V zadnjem času so postale razmere v Vovkovi hiši neznesne, ker je Vovkova žena začela intimno razmerje s svojim stricem. Ko je prišel Vovk letos 7. julija vinjen domov, se je sprl s svojo ženo. Nato pa je odšla žena s svojim stricem na kozolec, kjer sta ljubimkala. Ko se je vrnila s kozolca, jo je Vovk pričakal in v silni razdraženosti zabodel z nožem naravnost v srce. Žena je kmalu nato izdihnila. Vovk je bil zaradi umora v afektu obsojen na dve leti robij.

— **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 366 brezposelnih (225 moških in 141 žensk) nasproti 366 (229 moškim in 137 ženskam) dne 31. avgusta.

— **Zamenjajte stare delavske knjižice!** Predstojništvo mestne policije v Celju opozarja vse prizadete osebe, da čimprej zamenjajo stare delavske knjižice za nove poslovne knjižice, da ne bo ob koncu leta nepotrebnega navala.

— **Poroka.** V opatijski cerkvi v Celju sta se v nedeljo dopoldne poročila g. mg. ph. Ivo Dittrich iz Murske Sobote in gđc. cand. pharm. Vida Orožnova, hčerka odvetnika g. dr. Milana Orožna v Celju. Iskreno čestitamo!

— **Vsi interesenti,** ki se nameravajo prigrasiti k tečajem Društva absolventov drž. trgovskih šol v Celju, naj se takoj, najpozneje pa do srede 20. t. m. prijavijo v podružnici »Jutra« v Celju. V interesu samih interesentov je, da se prijavijo takoj, ker posameznih tečajev

Kino METROPOL Celje

Danes in jutri

ČRNI PIRAT (IL CORSARO NERO)

Velik monumentalen film
v italijanskem jeziku

**Ciro Verratti Ada Biagini
Silvana Jachino**

17. — 20. sept. prireja KRAJEVNI ODBOR
RDEČEGA KRIŽA

VELIKI VALČEK

Svečana premiera veličastnega filma »Veliki valček« je bila v pariški veliki nacionalni operi pod pokroviteljstvom predsednika francoske republike g. A. Lebruna

Prekrasna Straussova glasba, močna dinamična režija in nenadkrljivo petje **Poljakinja Milice Korjus** so odlike tega krasnega filma

**Luiše Rainer Fernand Gravel
Milica Korjus**

ne bo, če se ne bo za nje prijavilo dovolj interesentov.

— **Dijaški kuhinji v Celju** so darovali po odvetniku g. dr. Ernestu Kalanu celjski tovariši umrlega odvetnika g. dr. Friderika Zangergerja preostanek za venec na njegovo krsto v znesku 206 din.

— **Za uboge otroke** je poklonil odvetnik g. dr. Rihard Pintar iz neke kazenske poravnave 100 din, za kar mu izreka mestno poglavarstvo iskreno zahvalo.

— **Zetev smrti.** Na Ljubečni je umrl 7. t. m. 73-letni gostilničar in posestnik Ivan Svetec. V torek je umrla v Frankopanovi ulici 7 v starosti 60 let ga. Antonija Socherjeva, soproga trgovca g. Karla Socherja. V sredo je umrla na Glavnem trgu 16 v starosti 80 let vdova po mizarskem mojstru ga. Terezija Bračičeva. Istega dne je umrla na Ložnici 27 pri Celju 81-letna preužitkarka Marija Povhova. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

— **Kronika napadov in nesreč.** Ko se je vračala 57-letna Marija Pernovškova iz Velike Pirešice pred dnevi domov, je padla in si zlomila levo nogo nad gležnjem. V St. Pavlu pri Preboldu je padel 15-letni praktikant Stanko Rednak s hruške in si zlomil desno roko. V Konjicah si je 15-letni posestnikov sin Anton Ribič pri padcu s hruške zlomil levo roko v zapestju. Ko je 25-letni posestnikov sin Anton Čepelak v Veliki Pirešici stiskal doma sadje, ga je njegov oče v vinjenosti napadel z nožem in ga zabodel v levo stran prsi. Na Babnem pri Celju je konj brenil 63-letno posestniko Katarino Stantejevo in ji zlomil nogo. Te dni se je 19-letni avtomehaniški pomočnik Karel Novak v Celju po nesreči obstrelil s samokresom v levo nogo pod kolenom. Ko se je je vračal 32-letni delavec Rudolf Mitoni s Teharja v nedeljo iz St. Jurija ob juž. žel. domov, ga je napadel neki moški s kamenjem ter ga močno poškodoval po glavi in očeh. V Zibiki pri Smarju je padel 43-letni kočar Anton Mestinsšek v nedeljo tako nesrečno z voza, da si je nalomil hrbtnico. V Smartnem v Rožni dolini je padla 17-letna posestnikova hčerka Antonija Cokanova pri košnji na koso in se hudo poškodovala po desni nogi. V Ločah je padla 64-letna kočarica Ivana Krajncova s slive in si zlomila levo roko. Pri Lehnem blizu Rogatca je posestnikov sin Franc G. v torek v prepiru napadel 32-letnega dninarja Stefana Plavčaka s koso in ga močno poškodoval po glavi. V sredo je stiskalnica za sadje zgrabila 16-letnega hlapca Josipa Reparja z Ostrožnega pri Celju za levo roko in mu zmečkala prste. V četrtek je padel 56-letni upokojeni državni cestar Ivan Ozebek iz Skofje vasi na cesti s kolesa in si zlomil desno roko. V Veliki Pirešici je stiskalnica za sadje v četrtek zgrabila 25-letno posestnikovo hči Josipino Poholetovo za levo roko in ji zmečkala prste. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnici.

— **Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** bo imel v nedeljo 17. t. m. zdravnik dr. Drago Mušič, Cankarjeva 7-I.

Iz naših krajev

Laško

Akcija za ustanovitev „krajevnega zbora“

Laško, 15. septembra.

Meščani! Doživljamo, da kmečki mogotei samovoljno in proti razpoloženju mestnih davkoplačevalcev razpolagajo z našim denarjem. Do 70% vseh občinskih davkov od izteka iz žepov občinskih davkoplačevalcev. Na zadnji seji je občinski odbor sklenil votirati 100.000 din za postavitev »Slovenskega prosvetnega doma« in sicer tako, da se 50.000 din izplača takoj, ki znaša 55.609 din, 50.000 din pa iz prebitke sedanjega proračuna. Nimamo nič proti temu, da si postavijo svoj prosvetni dom, če smatrajo, da jim bo v korist. Ne moremo pa dopustiti, da v zdrževanju visokih doklad, ki obremenjujejo največji meri baš laške davkoplačevalce, ustvarja okoliški občinski odbor prebitke za svoje partizanske in osebne pozicije na račun drugače usmerjenih Laščanov, ki ne bodo nikoli iskali prosvete in zabave v njihovem prosvetnem domu. Gotovo bo šlo 70.000 din v ta namen iz dohodkov bivše občine Laško, medtem ko ima ta občina na drugi strani še 628.385,25 din dolga na vodovodu pri Mestni hranilnici ljubljanski in 425.393,38 din za asfaltiranje ceste, skupno torej 1.107.778,63 din dolga.

Avtor zakona o občinah je imel takšne samovoljne možnosti v vidu ter je s potrebnimi določili poskrbel, da se ne moremo zlorabljati denarja krajevnih davkoplačevalcev, in tudi poskrbel, da se ta denar uporablja v skladu z njihovim razpoloženjem. V sličnih primerih, kakršnega predočuje bivša občina Laško v sestavi sedanje občine, se v zakonu o občinah predvideva ustanovitev »krajevnega zbora«, ki mu načeljuje »krajevni starešina«, ki naj bi v soglasju s krajevnim zborom upravljal imovino, stekajočo se iz te krajevne gospodarske in etnografske enote.

Trenutne prilike narekujejo takojšnje osnovanje takšnega »krajevnega zbora« za teritorij bivše občine Laško, ki naj bi dokončno onemogočil brezvestno razpolaganje z dohodki z laškega teritorija. Da je ta naša akcija ogromnega pomena za bodoči razvoj in gospodarski procvet Laškega, kakor tudi za povzdigo tujskega prometa in izboljšanje življenjskih pogojev in izboljšanje življenjskega standarda vseh posledicami za okoliško prebivalstvo, je na dlani. Zato bodo laški volilci, zlasti pa še davkoplačevalci in trezno misleči okoličani spremljali našo akcijo s potrebnimi razumevanjem in nas v teh prizadevanjih vsestransko podprli. V kratkem bo sle-

dila okrožnica s točnejšimi informacijami. Zlasti od Laščanov pričakujemo, da bodo spontano nastopili v obrambo svojih interesov in svojih pravic. O poteku te akcije bomo še poročali.

Resnična dejstva iz zgodovine laškega gasilstva

(Dalje)

Danes se povračamo v sivo davnino. Pokojni gasilec Valentinič je vpisoval v kroniko le najvažnejše dogodke laških gasilcev, ker so bile včasih društvene razmere bolj stalne kakor pa dandanes. V kroniki omenja protok občinskih zborov le tedaj, če so v društvu nastale bistvene spremembe. O spremembah v prvih 25 letih omenja jako malo. Ta društvena doba je bila razen sprememb v članstvu in smrtnih primerov med članstvom brez izrednih dogodkov.

Precej obširno opisuje 25-letnico, ki so jo praznovali 6. oktobra 1895 pod načelstvom Adolfa Webra. Na tej slavnosti so se spominjali imen osnovateljev, ki smo jih omenili že v odgovoru »Večerniku«. Adolf Weber je omenjal na tej slavnosti samo ustanovno letnico 1870 brez navedbe dneva in meseca. Takrat so praznovali tudi 25-letnico prve članice treh Amonove. Dalje so se spominjali tih zaporednih načelnikov: Franca Tieberja, Ivana Povšeta in takratnega načelnika Adolfa Webra. Nato poroča o glavnem občnem zboru dne 30. januarja 1897. Izvoljeni so bili: načelnik Adolf Weber, vodja plezalec Jurij Benedek, namestnik Karel Gradt. Dne 14. avgusta istega leta omenja pogreb načelnika Ivana Povšeta in spremembe v društvu po njegovi smrti: Jurij Benedek je postal blagajnik, Maks Košir za stavonosa, načelnik je ostal Adolf Weber, njegov namestnik pa Jože Drole. Društvo je imelo tedaj 58 izvršujočih in 48 podpornih članov. Dne 24. januarja 1904 je bil izvoljen za načelnika in blagajnika Jurij Benedek. Društvo je imelo tedaj 55 rednih in 67 podpornih članov. V tem letu so praznovali 35-letnico obstoja. Za leto 1905. omenja 48 rednih, 48 podpornih in 2 častna člana. Načelnik je bil Jurij Benedek, namestnik Karel Hermann, tajnik Karel Ulaga, vodja plezalec Maks Košir, namestnik Alojz Hermann, četovodja Norbert Krotič, vodja brigadne Lovrenc Majcen, namestnik Miha Vuzdarič, vodja ostalih gasilcev Jože Drole, nam. Karel Valentinič, zastavonoša Maks Košir, orodjar Ivan Vidali. Dne 4. marca 1906 opisuje 37. občni zbor pod načelstvom Jurija Benedeka. Društvo je imelo 47 izvršujočih, 48 podpornih in 2 častna člana. Oto Vithalm je bil izvoljen za častnega člana. Na tem zboru so sklenili, da bo društvo imelo poletni slavnosti,

kateri naj bodo odlikovani vsi tisti, ki so člani že najmanj 25 do 36 let. V ta namen so sestavili seznam 15 članov. Dne 18. avgusta 1906 je bila slavnost v restavraciji Adolfa Webra, kjer so se zopet spominjali osnove iz leta 1870. Društvo se je že takrat imenovalo Prostovoljna požarna bramba. Načelnik Jurij Benedek je prečital članstvu vsa imena osnovateljev in članov, ki so jih osnovatelji izvolili v končno društveno upravo. Tri njene glavne funkcije smo že omenili v eni prejšnjih števil v odgovor »Večerniku«. Poleg navedenih pa je Benedek še prečital imena: Karel Weber, Karel Valentinič in Jože Drole. Spomnil se je vseh načelnikov: Tieberja, Povšeta, A. Webra, Basta in omenil tudi sebe. Častna načelnika sta bila do takrat Tieber in A. Weber, častna člana



pa Josip Czerny in Oto Vithalm. Za 25 do 36-letno društveno delovanje pa so bili odlikovani člani Adolf Weber, Josip Drole, Karel Ulaga, Josip Boc, Henrik Mattioni, Ivar Vidali, Franc Dornik, Miha Sastansček, Gašper Kollmann, dr. Ernest Schwab, Franc Krajnc, Ludvik Dovečar, Jurij Benedek, Karel Benetek in Josip Klezin. V tem času je imelo društvo 48 izvršujočih članov. Dne 3. februarja 1907 je bil 38. občni zbor. Tedaj je bilo 44 izvršujočih, 46 podpornih in troje častnih članov. Za načelnika je bil zopet izvoljen Jurij Benedek, za namestnika Karel Hermann, za vodjo plezalec Maks Košir, za namestnika Alojz Hermann, za vodjo brigadne Lovrenc Majcen, za namestnika Miha Vuzdarič, za sanitetnega vodjo Karel Valentinič, za namestnika Josip Drole, za orodjarja Miha Sastansček, za namestnika Ivan Vidali, za tajnika Karel Ulaga, za zastavonošo Franc Košir (brat), za vodjo moštva pa Norbert Krotič. (Dalje prih.)

Politični ocvirki za postni petek... Neka mamica v Laškem toži po mestu, da celjska »Nova doba« piše o katoliških filozofih, ki dopisnikom sicer nič ne zamerijo, pisati bi pa vseeno ne bilo treba. Ali se neki katoliški filozof še spominja, kako je l. 1936. v oktobru od samega veselja poskakoval, ko so prispele iz tiskarne volilne romance, kupleti in »ateki župani«. V teh letkih je bilo obranih pol Laščanov baš pod patronatno takih filozofov, ki se pa danes čutijo užaljene do dna duše, če o njih kdo napiše kak spomin na minule »viteške« borbe. Ali je temu filozofu kaj znano o preostalih volilnih agitatorskih dokumentih, v katerih se je z vso vehemenco zavzemal, da bi nekega Laščana takoj vrzel v Belo Krajino, da bo »ja« daleč proč ob času volitev, da takoj deložirajo iz šolskega stanovanja »Petrinko«, katere sin ga je pri volilnih demonstracijah pošteno potipal? Morda se tudi kaj spominja na manipulacije s folkli, na neke krvavitve, na okrajne asfaltacije, na policijske pse, na trubadurske ljubice, na poročanje, kateri rudniški nameščenci so bili najhujši jeenesarji pri takratnih občinskih volitvah, na krvoloke, na želje, da makar vse premeštuje in izčistijo itd.? Ze od nekdanjih imajo katoliški filozofi dvojno moralo: sami bi druge potopili v žlici vode, njih samih pa ne smeš potipati niti z mezinem, ker so menda maziljena kasta... Ali se take mamice še spominjajo, ko je prišel k njim znani rdeči vodja Er in so mu natakale kozarčke žganja s besedami: »Nate, le pijte, ko ste tako sijajno pomagali vreči tega R.« Nazadnje so tega rdečega voditelja pogladi iz Laškega tisti čistokrvni, katerim je tako vneto pomagal vreči R-a. V kuhinjah takih mamic je bilo l. 1936. včasih po 20 ljudi, ki so se vezbali za »viteško« borbo. Domači psiček jih je sprejel s hudim lajevanjem, ker se mu jih je čisto zdelo le preveč. Sinko je čisto pohvalil svojega tovariša volilnega pesnika, s katerim se je boril v skupnih streških jarkih, z besedami: »No, ti si pa res veren učenc našega kava!« Ta ko je tudi sam kriv, če je napačno vzgoji današnje dopisnike »Nove dobe«. So pač napravili izpit z odličnim uspehom. Verba movent, exempla trahunt!...

Cemu blamaža samega sebe? Dne 6. t. m. zvečer se je zbrala v neki laški gostilni petorica Laščanov. Natakačica jim je prinesla 5 čaš vina in se nato odstranila. Kmalu nato je začela živket stekla. Prihitela je k gostom in jih vprašala: »Gospodje, gotovo se vam je pripetila nesreča?« Odgovorili so, da se ni nič zgodilo. Izmotali so se z izgovorom, da so dobili samo 4 čase, ker so ženske vmes, nato pa so jo kar nekam jedrno odkurili iz lokala. Natakačica ni nikjer našla niti drobca stekla. Gospodje so morali biti res pravi mojstri pri pospravljanju... Priporočljivo pa ta način pitja ni, ker jim jemlje ugled!

Mario Subic:

Pariz...

(Iz dnevnika celjskega študenta)

Sto petdeset let velike francoske revolucije. Pariz je slavnostno okrašen. Kot da bi vsak Francoz z vso iskrenostjo v srcu zopet doživljal to, kar so njegovi predniki žrtvovali pred poldrugim stoletjem na oltar domovine onega skrajnega notranjega gnitja, v katerega so jo tirali privilegirani stanovi... Kot da se še sedaj čujejo poslednji zvoki revolucijskih fanfar, ki so na Tuilerijah zmagoslavno zaorili v svet: »Končano je! Tužna tradicija našega naroda je zlomljena in solnce svobode je posijalo v naše duše... Enakost, Bratstvo in Svoboda — to je naše novo življenje! Egalité, Fraternité, Liberté —«.

14. julija. Ves Pariz je že na vse zgođaj na nogah. Podzemna železnica je prenapolnjena, da se pravcati valovi ljudskih množic izlivaajo z njenih postaj. Kot mravlje ogromnega mravljišča, kadar zapuščajo svojih tisoč izhodov... Vse hiti na Place de l'Etoile, kjer je napovedan pričetek defileja.

Ura je devet. Množice, ki so zavzele vse pločnike kot strnjani zid, napeto pričakujejo. Okrog slavoloka »Arc de Triomphe« so se že razporedile pestre

edinice francoske in kolonialne vojske. »Voilà le Président!« je naenkrat zažuborelo med publiko... Res! Spremljana od francoskih, angleških in kolonialnih odličnikov, se nam je bližala imponantna pojava prezidenta Lebruna. Obšel je v krogu razporejene formacije, nakar je sledila svečana izročitev novih vojaških zastav in najvišjih državnih odlikovanj. Trije francoski viceadmirali: Devin, Le Bigot in Malavay ter general Bevoix so postali vitezi Častne legije... Nato je odšel prezident s svojim visokim spremstvom na slavnostno tribuno v aveniji Champs-Elysées.

Revija trup. Tu se je francoski kolonialni imperij pokazal v vsej svoji pestrosti in veličini.

V publikli vlada namir. Solnce že močno pripeka — dan je krasen — a vsi tudi ne morejo v prvo vrsto... Nekateri so večji, ti so pač predmet mnogih prikritih kletvic iz ozadja. Toda Francoz je iznajdljiv in si zna pomagati. Sicer za ceno desetih frankov — saj to je prilika za dober zaslužek — pa si venrdarke dobil enostavno napravico: odprto podolgovato škatlo z dvema ogledalcema. Če jo postaviš pokonci in dvigneš svoj »periskop« iznad morja glav, lahko po principu odboja vidiš vse, kar se pred tvojo »živo pregrajo« dogaja, dokler se pač rokno ne utrušim...

Neposredno na svedčanem aktu na Place de l'Etoile se začuje bučanje v

višinah. Vsi pogledi se obrnejo navzgor: ali se tu pričinja defile? Brez dvoma: 350 francoskih in 50 angleških bombnikov seka grme pariško atmosfero, v discipliniranem poletu. »C'est une force magnifique!« se začuje glas ponosnega Francoza iz publike.

In zopet smo na zemlji — s pogledi namreč. Našo pozornost privlačijo prvi »pešci« — predstraže vojaške parade: telovadci — atleti, simbol močnega in zdravega francoskega naroda. Sledijo gojenci nižje vojnotehnične šole ter višje šole za telesno vzgojo.

Pet minut pavze... Zopet zagrmе bobni in zaorijo fanfare. To pomeni čete, »kraljico vojske!« Imponenten defile, kakršnega prijateljska Francija še ni videla izza 14. julija 1919, se pričinja... Otvorja ga godba republikanske garde. Za njo na konju slavni francoski general Billotte, komandant Pariza, s spremstvom, ki naj predstavi defile prezidentu.

Težko je podati v nekaj besedah vse ono šarenilo uniform, ki se je vilo izpred zgodovinskega slavoloka je mimo tribune skozi veličastna Elizejska polja kot ogromen barvni spektrum. Skoraj najraje bi se človek omejil le na hudo-mišno opazovanje množice, ki je na najrazličnejše načine dajala duška svojemu spontanemu navdušenju...

Tu so se vrstili Anžli in Skotje, kot gostje, prvi s svojimi visokimi medved-

jimi kučmami, polk britanske kraljeve garde. Burne aklamacije. Francoske čete. Ovacije se stopnjujejo. »Vive l'armée française! Vive!...« Vrste se republikanska garda pešcev in konjenice, pionirji, redna infanterija, kolonialna, francoska trdnjavska obramba. Alžirski in marokanski strelci v svojih imponantnih afriških nošnjah. Senegalski strelci, Madagaskar, Indokina... In končno Tujska legija, živahno pozdravljena, ponos Francozov. In pa francoski alpinci s fanfarami.

Sledi mornarica: z mornariško godbo na čelu — pomorska vojna akademija in tehnična šola, pomorsko topništvo in mornarji-strelci, ki jih Francozi vsled rdečih čopkov na njihovih čepcih nazivajo »les demoiselles en pompon rouge«... Neposredno za mornarico se je še vrstila vojna aviacija z godbo, kadeti in letalskim polkom.

Dolga, nepregledna vrsto edinic je tvorila motorizirana artiljerija, ki ji je kot prijeten intermezzo sledil pariški — gasilski »polk«. Tudi ta igra v vojni važno vlogo: samaritana. In pa konjenica... Redna, republikanska garda na konjih, huzarji, dragonci, kirazirji. In kot pester zaključek — alžirski in marokanski spahiji, katerih bele halje so plapolale v vetru galopa kot zastave na fronti...

Veličastni defile je bil odneva zaključila težka artiljerija — tanki, oklopni avtomobili in topovi največjega kalib-

1 **Bojni posvet sredi laškega mostu.** V ponedeljek zvečer so se zbrali na laškem mostu katoliški filozof V., »Večernikov« žurnalista G. in znani ribolovec s Slomškovega trga. Najbrž so imeli bojni posvet za ofenzivo v prihodnjih številkah »Večernika«. Se pač bliža jesen! Tako nam zaradi slabega vremena nikakor ne bo dolgčas...

1 **Sifa kola lomí...** Uprava laške Radiotherme je stalno kupovala potrebščine v Nabavni in prodajni zadrugi. Pred dnevi pa ni imela zadruga na razpolago riža, ki ga je Therna nujno potrebovala. Oglasila se je še pri ostalih katoliških trgovcih, ki jih pa tudi niso mogli postreči. Končno se je uprava zatekla k naprednemu trgovcu, ki ji je prodal kar 100 kg riža. Sedaj vidimo, da je včasih riž več vreden kot pa katoliška načela in programi...

1 **Javno vprašanje cestnemu načelniku D. v Laškem.** Zadnja leta se dogajajo na cesti Rimske toplice — Zidani most skoraj vsak mesec krvavi karamboli, včasih celo s smrtnim izidom. Ne samo, da so ljudje v stalni smrtni nevarnosti, temveč grozi tudi nevarnost, da bo pri vsem tem tudi trpel tujski promet v naših letoviških in ugled laškega sreza sploh. Če bi kdo zbral zapisnike vseh nesreč, bi ugotovil, da jih je bilo v petih letih gotovo nad sto! Ali je načelniku D. kaj znano o pravilniku za poslovanje okrajnih cestnih odborov 82, V. No. 1105/1-1938. (Služb. novine kr. banske uprave dravske banovine kos 13) kjer stoji črno na belem v členu 5. tole: Točka 2: Načelnik mora skrbeti, da so ceste, ki so mu izročene v neposredno upravo in vzdrževanje, vedno v dobrem stanju, ter nemudoma odpraviti nedostatke, ki ogrožajo ali ovirajo promet. Točka 3: Načelnik mora skrbeti, da se redno zbirajo sredstva za kritje gradbenih in vzdrževalnih stroškov glede cest in objektov na njih.

1 **Nenavaden pojav v Savinji.** Kopalci v Savinji pod kostanjevim drevoredom poleg Majenove gostilne so v soboto popoldne opazovali nenavaden pojav. Tik brega ob iztoku kanala se je Savinja nenadoma krvavo pordečila. Ugibali so vse mogoče, ker mesarja na tej strani mesta ni nobenega. Ribe so v velikih množinah zmedeno poskakovale iz struge, dasi je bilo vreme najlepše. Iz kanala je pridrvela truma omotenih podgan naravnost v strugo Savinje. Neki kopalci se je ojunali in zaplaval v krvavoderdeče valovje. Ves osupel je ugotovil, da se nahaja v vinskem alkoholu. Urno jo je ubral iz struge ves parfimiran s kislino. Čez nekaj časa so se po bližnjem bregu še vsule porcelanaste črepinje, kolikor jih ni že dovolj na tem javnem smetišču. Ko so kopalci prispeli v mesto, jim je bilo na mah vse jasno...

1 **Falško elektrarno opozarjamo** na razglas mestne elektrarne ljubljanske v sobotnih listih, v katerem naznanja znatno znižanje cene toka v izvestnih primerih. Ali pri Vas, ki delate z dosti večjimi dobički, kaj takega ni mogoče? Ali nam na razne dokaze glede Vaših

neprimerno visokih cen ne boste dali nikakega odgovora? Se enkrat Vas opozarjamo na skoraj polovico nižje cene v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku, torej v krajih, ki dobivajo električni tok posredno iz Fale!

1 **Zelja potujočega občinstva.** Vlaki na naši postaji obstojajo iz neznanega nam vzroka za potnike zelo nerodno, namreč tako, da obstane stroj ali tudi prvi voz tik pred postajo, vsi ostali vozovi pa segajo pri vlakih iz Celja bogzna kam gori proti toplicam, v obratni smeri pa doli do Lave. Zlasti pri brzovlakih je to nele neapraktično, marveč tudi zelo nevarno, ker se morajo potniki prerivati med vagoni pri skladišču in med vlakom, ki nemudoma odpelje dalje. Ali bi ne bilo mogoče ustrediti potnikom v tem smislu, da bo obstala vlakova sredina vsaj prilično pred postajo? Prosimo!

1 **Težka avtomobilska nesreča v Laškem.** V četrtek ob pol 7. zjutraj je tovorni avtomobil Ivana Sekaučnika iz Prevalj iz doslej neznanih razlogov okrog 150 m od poslopja Radiotherme zavozil v zdraviliški park, se zaletel z vso silo v krajno lipo in tam obstal. Naložen je bil s 5000 kg lepenke, ki je bila namenjena tvrdki Hipp & Stobić v Zagrebu. Lepenko je poslala v Zagreb tovarna grofa Thurna v Prevaljah. V avtomobilu sta bila sofer in en spremeljavec, katerima pa se pri nesreči ni nič zgodilo. Avto je znamke »Diesel-Mercedes« in je prevozil doslej 26.000 km. Docela je bilo razbito ohišje motorja (karter), odbijač, oba žarometi, prednji del ogrođa s hladilnikom, levi blatnik, akumulator, prelomljen je volan in počen izpuh. Nesreče je baje kriv nenaden prelom prve leve vzmeti, zvilo pa je tudi desno. Obe prvi kolesi sta bili z osema vred odtrgani. Iz ohišja je po karambolu izteklo 13 l olja. Celokupna škoda znaša, če računamo tudi obnovo in nekatere nadomestne dele, nad 10.000 din. Avto ni bil zavarovan. Avto je v razdalji 6 m docela izruval zdraviliško živo mejo, ki loči park od glavne ceste. Na mestu nesreče se je zbralo zlasti mnogo gostov iz Radiotherme. Lepenko so pretovorili na avto g. Pepela v Laškem. O nesreči je bilo takoj telefonično obveščeno potjetje v Prevaljah.

1 **Karambol sredi mesta.** Pretekli ponedeljek okrog 12.45 je prišlo v središču mesta pri križišču ob trgovini Elsbacher do hudega karambola. Od mostu proti Perdihovi gostilni je privozil avto g. Perdiha, ki ga je sofiral njegov sofer I. Knez. Očividci pripovedujejo, da je sofer Knez dal signal gruči ljudi kakih 25 do 30 korakov pred križiščem, do čim pred samim križiščem ni dal signala. Baš v tem trenutku je privozil na kolesu z Marijagraške ceste 16-letni tekstilni delavec Leopold Pušnik. Ker ni slišal oddaljenega signala, je na ovinku zavozil naravnost v prečkajoči avto, ki ga je z veliko silo odbil, tako da je fant v loku padel na tla. Dobil je precejšnje poškodbe po glavi, ramenu in drugod. Avto je kolo docela zmečkal. Orožništvo

je takoj interveniralo. Sofer Knez je izjavil orožnikom: »Jaz nisem kriv; imam soferski izpit!« Karambol pripisujejo sicer nesrečnemu slučajju in naključju, očividci so pa drugega mnenja, ker omenjeno vozilo včasih pretirano drvi po mestnih ulicah. Nadejamo se, da se bodo našla sredstva, da bo prizadetemu revnemu delavcu povrnjena vsaj stvarna škoda.

1 **Požar.** V soboto okrog 21. je zadonela gasilska tromba in na mah se je raznesel klic, da gori na posestvu g. Bezgovška v Stopcah. Na jugovzhodnem delu neba je dolgo časa odseval velik požarni svet. Pogorela je hiša z gospodarskimi poslopji vred. Večinoma je bilo vse leseno. Reševalci so pravočasno rešili vse pohištvo, orodje, živali, okna, vrata in slične predmete. Goreti je začelo baje v listnici, škoda znaša okrog 30.000 din, zavarovalnina pa le 12.500 din. Ogenj je bil baje podtaknjen. Gasilci so hitro prispeli na kraj požara in lokalizirali razbesneli element.

1 **Nov grob.** V nedeljo popoldne so pokopali na laškem pokopališču 73-letno posestnico Marijo Kranjčevico z Zikovce št. 21. Pokojna je podlegla zastrupljenju. Zatekla se je bila v celjsko bolnico, a bilo je že prepozno. Na povratku iz bolnice je izdihnila. Položili so jo na mrtvaški oder pri njenem nečaku Ivanu Webru na »Rasteniku« nad Laškim. Bodi ji ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

1 **Samomor.** V ponedeljek zvečer se je obesil na svojem domu v Gabernem posestnik in tesar Janez Mastnak. Baje ga je gnala v obup neka izgubljena tožba, ki mu je povzročila velike stroške. N. p. v m.!

1 **Vlom.** V noči od sobote na nedeljo je vlomil v gostilno Cilke Hrenove neznan rokomavh, ki se je baje že zvečer vthotapil v gostilniške prostore in je tam prežal na ugodno priliko. Zjutraj so domači našli dve okni na stečaj odprti. Vlomilec je premetal vse predale v kuhinji in obeh gostilniških sobah. Neki gospodični iz Celja je ukradel denarnico s 67 din, ki jih je bila shranila pri gospodinjji, kateri je vlomilec pobral zeleno šatuljo z dvema nalivnima persoma, steklenico likerja, nekaj »Ibare« cigaret, kos mila, kremno ogledalo, okrog 20 din drobiža. Snedel ji je precej rezin »Adria« in ji tudi odnesel ključ od kuhinje. Izgleda, da je iskal predvsem denar. Ukradeni nalivni peresi sta temorjave barve. Z enim je objestno napisal na bel namizni prt: »Jaz sem iz Laškega. Laški tat. Tukaj domačin tat.« Gospodinjji je odnesel spominsko srece, od katerega je odtrgal figuro angelčka, na čigar hrbtu je napisal kratice F. trp. Vlomilec je hotel s tem pokazati svojo zagonetnost in je menda izvršil vlom bolj iz zabave kakor pa iz koristljubja. Zanimivo je, da je bilo že več vlovov v to gostilno, ki so pa večinoma ostali nepojasneni.

1 **Premovanje živine v St. Lenartu.** Selekejsko društvo v St. Lenartu nad Laškim sporoča: Kr. banska uprava

Kdor podpira Narodno kreditno zadrugo z o. z. v Celju pomaga čuvati naše meje in našo narodno posest.

Ustanovitelji: Sokolske župe: Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor in Novo mesto, Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Sokol-matica: Celje, Ljubljana, Maribor in Zveza kulturnih društev v Ljubljani.

dravske banovine v Ljubljani je določila, da bo v ponedeljek 18. t. m. ob 13. premovanje živine. Selekejsko društvo v St. Lenartu nad Laškim vabi članstvo, da privede omenjenega dne vse plemenjake, krave, telice in mlado živino na razstavnici prostor. Sosedne edinice so vljudno vabljeni, da si ogledajo prireditve.

1 **Zakaj v Laškem nedostaja vode?** Glede na notico, objavljeno pod gornjim naslovom v št. 37. »Nove dobe« z dne 8. t. m., nas prositi tovarnar g. Hinko Bječka v Laškem za naslednjo objavo: »Nisem lastnik vrta v Trubarjevi ulici, niti ne upravljam vrta niti bazena. Hiša in vrt sta last g. dr. Jerine in upravlja njegov vrt, vodo na vrtu in bazen njegova tašča ga. Marija Božičeva.«

1 **Kino Laško** bo predvajal v soboto 16. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 17. t. m. ob 16.30 in 20.30 vefilm »Nasmejani poročnik«. V glavnih vlogah Maurice Chevalier in Claudette Colbert. Tednik. — Pozor! V sredo 20. t. m. in v četrtek 21. t. m. ob 20.30, bo predvajan film glasbe, plesa in komike »Karusela«. V glavnih vlogah Marika Rökk, Georg Alexander, Paul Henckels. Predigra.

Sv. Jedert

1 **Efektna loterija** Sokolskega društva pri Sv. Jederti nad Laškem je vsled sedanjih razmer preložena za nedoločen čas.

Hrastnik

1 **Proslava kraljevega rojstnega dne.** Casu in razmeram primerno je tudi Hrastnik letos slovesno proslavil kraljev rojstni dan. Na predvečer napovedana baklada z godbo je sicer odpadla. Prebivalci so pa lepo razsvetlili in okrasili okne hiš ob cesti in izobesili državne zastave. Na kraljev rojstni dan je bila maša zahvalnica, ki so se je udeležili Sokoli in gasilci s prapori, šolska mladina z učiteljstvom, zastopniki industrije in nacionalnih društev ter mnogo ostalega občinstva. Zvečer je bila v Sokolskem domu mladinska akademija, ki se je je udeležilo mnogo občinstva, tako da je bila dvorana nabito polna. Akademija je bila dobro izvedena. Iznesti pa moramo ob tej priliki kritiko, da iz-

ra kot najresnejše svarilo napadalnemu tujcu...

Popoldne 14. julija so se svečanosti nadaljevale. Na trgu Champ de Mars so slavnostno okrasili palačo Chaillot. Pod ogromnimi povezanimi svežnji, simbolom narodne sloge, okrašenimi s trobojnicami, so postavili tribuno, na njenem pročelju pa so namestili orjaško kokardo z odlivom Rudeove »Marseljeze« v sredini. Pod tribuno so se razmestile nižje šole — mladina. Ob straneh trokaderskega parka, ki se spušča od tribune proti Eiffelovemu stolpu, se je razmestila konjenica marokanskih in alžirskih spahijev. Impozantna slika...

Ko je vojaški orkester republikanske garde odigral nekaj komadov, se je pojavil ob 18. na tribuni prezident Lebrun. Prvi je govoril ministrski predsednik Daladier, čisto prekinjan in aklamiran, zatem pa sam Lebrun, »pater patriae«, ki ga je narod prisrčno pozdravil.

Bilo je zanimivo in zabavno opazovati osebnosti iz raznih krajev kolonialnega imperija, ki so prisostvovala tej svečanosti. Tudi to je bil »spektrum« zase, le civilnega, namesto — vojaškega značaja... Ze če si pogledal temnopolte konjenike, kako oblastno in samozavestno sede na svojih iskrih arabih! Če človek mieli, da so afriški domorodci mojstri

samo v svoji glasbi, se moti. Poleg gardnega orkestra igra še šest združenih afriško-azijskih godboračnice. Aplavz s katerim jih je poslušalstvo nagradilo, so zaslužili v polni meri. Njihovi bobnarji so bili celo tako spretni, da so med bobnanjem — žonglirali.

In »črno-rumeni diplomatski kor« v častnih ložah pred tribuno! Tu imaš originalnega črnca, z »žirardijem« na glavi. Zadovoljno puši svojo cigaro, medtem ko ga dežnik, enako kakor Daladierja in Lebruna, ščiti pred nadležnimi kapljami. Drugi črnc, z eksotično čepico na glavi in dolgo belo haljo, puši prav tako, le bolj oblastno, svojo cigaro. Smatral je seveda, ko sem ga hotel fotografirati, kot svojemu položaju odgovarjajoče, da me je kategorično vprašal, ali imam dovoljenje. Jaz pa njegovega momljanja nisem razumel... Pri Daladierjevem govoru je edini oni zamorec pod slannikom stojé in strmé poslušal francoskega ministra. To je zaslužilo po končanem govoru vsekakor živahen komentar!

Počasi so ljudje jeli zapuščati prostore okoli tribune. Svečanost je končana — in če bi tudi ne bila, je dež doigral svojo vlogo —

Zvečer je sledil zadnji del sporeda. Na Opernem trgu in še na treh mestih je »Paris-Soir« priredil brezplačne

predstave, pri katerih so sodelovali člani pariške opere in baleta ter priznani orkestri. Tudi popularni Maurice Chevalier in Marlène Dietrich, ki jo poznamo s filmskega platna, sta nastopila Dne 15. julija pa je priredil »Paris-Soir« glasbeni festival na prostoru pred Invalidi, na katerem so sodelovale najboljše francoske in kolonialne vojaške godbe.

Pariz se je kmalu zopet povrnil v svoje običajno življenje, medtem ko je v univerzitetni četrti še vedno vladalo veliko vrvenje. Tu so bile zbrane akademске delegacije z vsega sveta, ki so obiskale veliki francoski praznik v prestolnici. Sedaj so se po nepozabnih vtisih odpravljale... 16. julija popoldne so jim priredili pariški akademiki iz univerzitetne četrti poslovilno čajanko s sporedom, pri katerem so zaporedno sodelovale: belgijska, angleška, bolgarska, egipčanska, poljska, estonska, letonska, litvanska, švedska in — jugoslovenska delegacija kot zaključek. Bolgarska, poljska, baltiške in deloma jugoslovenska delegacija so nastopile v slikovitih narodnih nošah, Egipčani pa s fesii. Spored je bil sicer po večini improviziran, toda prav zaradi tega bolj domač, manj prisiljen. Večinoma pevske točke, Bolgari z Estonci in Litvanci pa so

predvajali tudi narodne plesse. Zanimivo je, da so na tej študentovski prireditvi pokazali udeleženci največje simpatije nam — Slovanom in da sta bili deležni največjih ovacij baš bolgarska in — jugoslovenska delegacija. Slednja je zapela najprej našo državno himno, potem sta se vrstili dve pevski solotočki, končno pa, za zaključek sporeda, slovenski »Regiment po cesti grez«, ki je s svojim juckanjem dvignil in dvorani židano razpoloženje. »Marseljeza«, ki smo jo zapeli vsi, pa naj bi bila pokazala našo iskreno hvaležnost za gostoljubnost, ki nam jo je nudila prijateljska Francija v svoji prestolnici. Sporedu je sledila intimitna študentovska zabava s plesom.

14. julij je, svečano proslavljen, sicer za nami, v našem spominu pa je sedaj oživel v posebnem čaru... Počasi so se razhajali študentje z vsega sveta, ki so bili na vabilo francoske vlade prišli v prestolnico, da vidijo veličastno manifestacijo, obletnico Vstajenja francoskega naroda. Manifestacija za tri osnovna načela človeških in državljanjskih pravic. Neizbrisni so bili spomini, ki so jih odnesli s teh svečanosti in od vseh lepote neodoljive privlačnosti Pariza. Na povratku v njihove domovine pa so odmevali poslednjič z Elizejskih polj zvonki jubilejnih fanfar: »Egalité, Fraternité, Liberté«.

med tolikih društev v našem kraju prireja to proslavo vsa leta le Sokol. Ob takšnih prilikah ne gre samo za izvajanje predpisov, temveč je treba pokazati ona srčna čustva, iz katerih se zrcali res prava in odkrita ljubezen do kralja in domovine. Tukaj ne velja noben izgovor, da ni prostora itd. To naj bo rahlo opozorilo raznim mlačnežem.

h Predavanje. V nedeljo dopoldne je bilo v rudniški čakalnici ob povoljni udeležbi predavanje o zaščiti civilnega prebivalstva pred sovražnimi napadi iz zraka. Predavatelj g. inž. Gostiša je do podrobnosti orisal vrste in učinke napada ter vsakovrstno obrambo pred njim. Za svoja izvajanja je žel splošno odobravanje.

Radeče

r Tragična smrt. Živimo v izredno težkih in resnih časih, ko človek ne ve, kakšna presenečenja bo doživel naslednji dan. Ljudje spremljajo svetovne dogodke z največjo mirnostjo. Hladnokrvnost in pogum se jim bere na obrazu. 58-letni posestnik Franc Repše iz Jagnjenice pri Radečah pa je imel zelo razrvane žice. Vsaka malenkost ga je spravila s tira. V razburjenosti je večkrat govoril o samomoru. Še nedavno je dejal nekemu svojemu prijatelju, da bo izvršil samomor, če pride do krize. Pred dnevi je šel pokojni Repše zjutraj z doma na košnjo. S seboj je vzel predelano vojaško puško ter dejal hčerka Olga in Emi, da bo skušal ustreliti kako srno v Jatni. Pokojni je bil namreč zaprižen lovec društva »Kum« v Trbovljah. Okrog pol devetih pa sta hčerki čuli strel iz puške. Pohiteli sta v gozd. Našli sta očeta, ki je ležal na zemlji. Z levega lica in glave mu je curkoma tekla kri. Poleg njega pa je ležala puška. Repše je bil že mrtev. Spočetka so domnevali, da gre za zopetni umor. Kakor znano je bil letos 10. maja v jatenskih gozdovih umorjen Franc Knez, posestnik in oče šestih nedoletnih otrok. Poklicani banovinski zdravnik dr. Karel Matko pa je ugotovil, da je Repše izvršil samomor.

r Smrtna nesreča. Vas Kmpolje spada pod občino Boštanj. Tu ima posestnik Železnik dobro urejeno kmetijo, na kateri reši več glav živine. Te dni se je odločil zaklati kravo na svojem domu, da bi tako prišel do boljšega izkupička. Poklical je v ta namen k sebi domačega klavca Judeža. Ko sta zaklala kravo, sta jo obesila na nepričvrščen tram. Klavec Judež se s sekuro sekal kosti. Nesreča pa je hotela, da je tram, na katerem je visela krava, odletel z vso silo na klavca in mu prebil lobanjo. Na pomoč so prihitali vsi domači in izprali Judežu rano. Kmalu je prispel tudi zdravnik g. dr. Mušič iz Sevnice, ki je nudil ponesrečencu prvo zdravniško pomoč in ga nemudoma odpremil v bolnico v Brežice. Kljub skrbni negi pa je Judež kmalu v velikih mukah izdihnil. Pokojni zapušča poleg žene še pet nepreskrbljenih otrok. V ponedeljek so ga pokopali na pokopališču v Kmpoljah. Pokojne-

mu bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

Sv. Peter v Sav. dol.

št Letna glavna skupščina Sokola. V nedeljo 24. t. m. bo v dvorani Sokolskega doma v St. Petru v Sav. dol. 10. redna letna glavna skupščina Sokolskega društva v St. Petru z običajnim dnevnim redom. Prosimo vse brate in sestre, da si ta dan rezervirajo, da bodo lahko prisostvovali vsi brez izjeme. Bratje in sestre! Sestavite liste novega odbora in predložite njih prepise br. starešini Ediju Sribarju ali br. tajniku Ivanu Rebolu vsaj štiri dni pred skupščino.

Gornji grad

g Proslava kraljevega rojstnega dne. Baklada v proslavo kraljevega rojstnega dne je morala odpasti. Dne 6. t. m. ob 9. je bila v župni cerkvi slovenska služba božja, ki so se je udeležili zastopniki uradov, oblasti in društev, sokolsko društvo in gasilska četa v krojih in s prapori ter šolska mladina. Opaža se pa že dalje časa, da se maše udeležuje vse premalo občinstva. Tudi se prebivalci ne držijo predpisov glede počitka. Obrtniki delajo kakor ob delavnikih, še celo dimnikar je nadlegoval stranke. Oblast bi morala strogo paziti, da bo vsakdo spoštoval ta dan kot državni praznik. Sokolsko društvo je priredilo po maši zbor članstva z lepim sporedom. Prvič je ob tej priliki nastopil na novo ustanovljeni sokolski orkester, ki je žel obilo odobravanja številnega občinstva.

g Naša električna razsvetljava je že dalje časa v zelo slabem stanju. Pravi jo, da primanjkuje vode in da je zato luč tako slaba. Treba bo vsekakor popraviti naprave na jezu in v strugi, da ne bo voda odtekala ob strani iz struge in da bo mogoče zajeti več vode pri električni centrali. Sedaj bi zlasti radijski poslušalci želeli dovolj močan tok in zato naj lastnik centrale in sresko načelstvo poskrbita, da bo zadeva hitro urejena.

g Na našem sodišču že zopet manjka ena pisarniška moč. Pisarniški uradnik g. Franjo Lončar je moral oditi k vojakom, namestnika pa nismo dobili. Ko že itak trpi pisarna zaradi pomanjkanja pisarniških moči, je sedaj postala najnujnejša potreba, da pošlje nadrejeno sodišče nemudoma namestnika. To zahteva red in točno poslovanje sodne pisarne, obenem pa je to tudi želja prebivalstva, ki ne razume, zakaj bi naj naše sodišče zapostavljali.

g Katastrsko upravo za naš okraj s sedežem v Gornjem gradu bomo dobili v kratkem. Pozdravljamo to uspelo akcijo, saj nujno potrebujemo ta urad. Nastanitev novega urada v našem mestu pomeni zopet korak naprej v splošnem napredku.

g Na naši davčni upravi je nastopil službo g. Franc Hafner, ki je bil premeščen semkaj iz Ptuja. V Ptuj je odšel na njegovo mesto g. Ignacij Voljč, ki je bil z vso svojo rodbino izredno

se ni branil Simona za zeta in tako je prišel Simon v Lipovčevo hišo.

Bil pa je takrat tudi Simon že dober ženin, kajti postajal je že političen človek. Pa ni kandidiral niti za poslanca, niti za župana ali vsaj za občinskega moža. Nikakor. Političen pa je vendar bil, da se ni nikjer zameril, marveč bil vedno na strani tistih, ki so imeli oblast. Tako se je zgodilo, da je bil nenehoma nadzornik pri vseh cestnih gradnjah, sam izbiral delavce, da si mu ni upal nihče zameriti; imel je dnevni zaslužek, če se je pojavil le kak delavec na delu, a vendar mu ni bilo treba imeti niti umazanih rok, dovolj je bilo, da je gledal iz kake sence na delavce, da so pridno delali. Le tu in tam jih je šel malo priganjati, jim naročati delo ali merit. Le da je vse zapisal. Hudega mu ni bilo. Doma pa mu je gospodaril še stari Lipovec, kolikor je še pač mogel... Tako je cvetel Simonu njegov dom, kakor noben drugi. Najemal si je tuje delavce, saj jih je lahko plačal iz tega, kar je v istem času sam zaslužil, če jih je bilo sploh treba plačati, saj so se mu ponujali zastoj v delo, samo da so se mu prikupili in so bili med tistimi, ki so imeli trajno zaposlitev. Tako je bil njegov dom kmalu najlepši in njegova zemlja najboljša. Po letih pa je dokupoval zdaj travnik, zdaj njivo in se oblastno



ZVEZNA TISKARNA CELJE, STROSSMAYERJEVA UL. 1

Lepe tiskovine, kakor: lepake, letake, prospekte, stenske in žepne koledarje, diplome, srečke, časopise, knjige, cenike ter vse reklamne tiskovine za trgovce v eni in več barvah vam solidno izgotovi

LASTNA KNJIGOVEZNICA

delaven pri našem Sokolu. Gosp. Voljča bomo prav težko pogrešali.

g Podružnica »Bate« bo otvorjena te dni v preurejenih prostorih Zmavčeve hiše. Prepričani smo, da je to v korist prebivalstva, na drugi strani pa pomeni te naselitev težek udarec našim že itak revnim čevljarjem.

g Sadna letina je tudi pri nas zelo dobra, posebno so dobro obrodile češplje in hruške, pa tudi breskve prinašajo iz spodnjega dela okraja v velikih količinah k nam. Priporočamo prebivalstvu, da sadje rajši posuši, kakor da ga uporabi za sadno žganje.

Slovenjgradec Ob 20-letnici Mislinjske podružnice SPD

Slovenjgradec, 15. septembra.

Letos praznuje Mislinjska podružnica Slovenskega planinskega društva s sedežem v Slovenjgradu 20-letnico obstoja. Takoj po prevratu, ko smo prosto zadihali v svobodni Jugoslaviji, se je med takratnimi še maloštevilnimi slovenjgraškimi planinci porodila spodbudna misel ustanovitve podružnice SPD za tukajšnji okoliš. Ob prevratu smo imeli namreč ob vsej severni meji le eno podružnico in sicer podravsko v Rušah, ustanovljeno že v predvojni dobi leta 1901 z obširnimi delokrogom, ki je obsegal štajersko Podravje, Pohorje in Kozjak. Ostale podružnice so nastale šele po svetovni vojni.

Za 5. junij 1919 je sklical takratni davčni oficial Karel Gabron v Narodni dom v Slovenjgradu sestanek planincev zaradi izvolitve pripravljalnega odbora. Dne 5. julija istega leta je bil ustanovni občni zbor. Prvi odbor so tvorili Karel Gabron kot načelnik, kot odborniki pa Edvard Serbec, okr. gozdar Alojz Schechel, okr. šolski nadzornik, Henrik Vrunč, urar, Martin Vrečko, šol. upravitelj, Franjo Rodošek, konc. sreskega načelstva in odvetnik dr. Jakob Rajh.

Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani je odobrila z odlokom z dne 29. oktobra 1919, št. 10249-pr. ustanovitev podružnice. Seme je vzkliko, pognala je močna mladika, ki se je razvijala iz dneva v dan, iz leta v leto v veselje vseh planincev. Podružnično delovanje se je pričelo v glavnem z upravljanjem planinskega doma na Plešivcu (Uršlji gori), ki je bil zgrajen v letu 1912. na

širil med vaščani. Oklepali so se ga vsi sorodniki in prijatelji, ki so vedno zvesti, dokler se jim ta zvestoba kakor koli poplača. Seveda so vsi trdili, da bo tudi za Simona prišel konec. Pa morda se bo tako prerival še dolgo, kajti Simon je političen človek... Pri tem pa je bil Simon vseeno trd: nikomur ni privoščil sreče, kako bi mu še sam dajal iz svojega. Ljudje si sicer niso upali godrnjati proti njemu naravnost, rekli so pa le: Bog spi, enkrat se bo pa le zbudil, do takrat moramo potrpeti. Pa tudi sebi in svojim ni ničesar privoščil. Niti kaditi ni hotel, kakor so kadili vsi njegovi vrstniki. Pogosto je dejal: Le tega ne razumem, da si ljudje tudi v najvišjem poletju prižigajo ogenj pred nosom, pa saj sem videl, da nosijo po cestu tudi ženske poleti rokavice... Celo pobožen Simon ni bil, saj je pogosto učil, da je treba paziti, da se vragu ne zamerimo, kajti Bog nam je obljubil svoje odpuščanje, vrag pa ga še obljubi ni hotel. Tako živi Simon še danes. Morda se kdaj še poboljša. Rozika pa prižiga večer za večerom v kapelici večno luč v spomin svoji rajni materi. Ob majniških večerih se zbere ob kapelici vsa vas in opravi tam svojo majniško pobožnost v skupni molitvi in pobožni pesmi.

prejšnji zidani romarski hiši grofa Thurna - Valsassine in ki je bil do prevrata last nemško - avstrijskega planinskega društva. S kupno pogodbo z dne 15. januarja 1920 ga je pridobilo Slovensko planinsko društvo, ki ga je izročilo v upravljanje na novo ustanovljeni Mislinjski podružnici SPD. Spočetka so se pojavljale velike težkoče. Dom je bil namreč popolnoma izropan in je bilo treba pred otvoritvijo nabaviti vse na novo. Tudi je bilo treba popraviti pota, izvršiti markacije itd., kar je stalo mnogo denarja; tega pa je manjkalo. Marsičesa pa v prvem letu po svetovni vojni tudi za denar ni bilo mogoče dobiti. Vendar so se razmere boljšale od leta do leta. Dom je sedaj v redu. Leta 1937. ga je prepustilo osrednje društvo Mislinjski podružnici brezplačno v last.

Podružnici so načelovali od ustanovitve dalje: Karel Gabron od l. 1919. — 1920., Josip Druškovič, od l. 1921. — 1934., dr. Maks Pohar do l. 1935, od l. 1935. dalje pa je načelnik Miloš Grmovšek.

Naglasiti je treba, kako si je podružnica prizadevala, da se zasedra tudi na zapadnem Pohorju, ki je bilo nedavno glede planinskih postojank zelo na slabem, dočim je bil vzhodni del Pohorja z njimi dobro preskrbljen. In res se je posrečilo zgraditi v zadnjih petih letih dve postojanki. Leta 1934. je bila zgrajena lična koča na razglednem Kremžarjevem vrhu (1161 m), kot največji uspeh 20-letnega delovanja pa moramo navesti zgraditev sodobnim zahtevam planinstva, zimskega sporta in tujskega prometa ustrežajočo kočo pod Veliko Kopo na tako zvanem Pungartu (1377 m). Sklep, da se zgradi pod Veliko Kopo planinska koča, je bil sprejet že na občnem zboru leta 1922. Toda kljub dobri volji takratnega in poznejših podružničnih odborov se zadeva ni premaknila z mrtve točke vse do leta 1936., to pa v glavnem iz razloga, ker ni bil prejšnji lastnik onega gozdnega posestva voljan odstopiti potrebno stavbišče. Preokret je nastal šele takrat, ko je prišlo veleposestvo v slovenske roke. Na pobudo podružnice se je osnovala leta 1936. gradbena zadruga »Koča pod Kopo«, ki je v kratki dobi enega leta uresničila dolgoletni sen planincev, tako da je bila nova koča otvorjena 7. novembra 1937. To je bil velik praznik planincev in vseh ljubiteljev zelenega Pohorja. Stalo pa je mnogo truda, dela in žrtev, da se je moglo izvršiti to pomembno delo. Koča stoji na enem najlepših delov Pohorja sredi idealnih smuških terenov Črnega vrha, ter Velike in Male Kope. Omeniti je še treba, da so poživljali in izpolnjevali delovanje podružničnih odborov tudi razni odseki kakor: markacijski, fotoamaterski, zimskosportni, ki je sicer likvidiral, a se snuje znova na novi osnovi, v zadnjem času pa posebno mladinski odsek, ki šteje okoli 70 članov.

Podružnica je prirejala predavanja in skupne izlete v planine. Da je pa moglo biti podružnično delovanje uspešno, gre zahvala nesebičnemu in z velikim idealizmom prežetemu sodelovanju posameznih odbornikov, nadalje članstvu ter vsem prijateljem in dobrotnikom planinstva, ki so moralno in gmotno podprli vse akcije.

Končno se moramo spomniti dveh mož, ki sta si pridobila za podružnico mnogo zaslug, ki ju pa že krije hladna gruda, in sicer: dolgoletnega načelnika Josipa Druškoviča ter mnogoletnega odbornika in vestnega blagajnika Franca Eiletza, ki ga je dne 27. januarja 1935 na povratku s Plešivca zasul snežni plaz. Slava njunemu spominu!

Mislinjski podružnici SPD želimo, da bi dosegla tudi v bodoče mnogo uspehov in da bi doživela v prihodnjih desetletjih čim krepkejši razmah.

P. St.

Političen človek

Nesrečni Kozarici je bilo tem huje, ker se je Simonu godilo v tistih letih izmed vseh v vasi najboljše. Ker ga Kozarica ni marala, si je poiskal drugo nevesto. Našel jo je kar v vasi. Stari vaščani so se še spominjali, kako se je Lipovec priselil v vas, ko si je kupil dom še od starega Krištofa. Lipovec je bil že vdovec, ko se je priselil z drobnim, majhnim dekletcem, svojo Roziko. Tam, kjer je prej bil, je bil postavil svoji rajni ženi v spomin prelepo kapelico. Ko pa mu je tako kazalo, da se je preselil v Orešje in prodal svoj prejšnji dom, je preselil tudi kapelico. Ganjeni so bili vaščani, ko je Lipovec sam zvozil vso opako od prejšnjega doma na svoj novi dom in dal zidati kapelico, poklical župnika, da mu jo znova blagoslovi in tako sprejme njega in njegovo Roziko med svoje farane. Oženil pa se ni več, preveč ga je vezal spomin na njegovo rajno. Rozika je sicer doraščala v dekle, le tako majhna je ostala, da so se druga dekleta kar norčevala iz nje in ji pridejala poseben pridevek: imenovala so jo Snopek. Pa je ta Snopek bila edinka skrbnega Lipovca in prav dobra nevesta. Simon se je ni branil, pa tudi ona ni nič kaj oklevala. Tudi stari Lipovec



Okroglo 65 milijonov dinarjev

znašajo dobitki prihodnjega 39. kola državne razredne loterije, katere prvo žrebanje bo dne

14. oktobra 1939

GLAVNI DOBITEK 2 milijona dinarjev

Že s 1/4 srečke lahko dobite 500.000 din! Opozorjamo svoje cenj. čitatelje na prilogo znane glavne kolekture drž. razredne loterije A. Rein in drug, Zagreb, Gajeva ul. 7 in Ilica 15, ki je priložena celotni naši današnji nakladi. Dolgoletno vzorno in nadvse korektno in solidno delovanje te kolekture je znano vsej naši javnosti, da jo lahko tudi mi s svoje strani priporočamo svojim čitateljem!

Sport

Teniški turnir za prvenstvo Savinjske doline

SK Celje bo priredil v soboto 16. in nedeljo 17. t. m. v mestnem parku v Celju velik nacionalni teniški turnir za prvenstvo Savinjske doline in za prehodni pokal celjske mestne občine. Turnir, ki bo trajal dva dni, bo eden največjih pri nas. Prijave so poslali naši najboljši teniški igralci in igralke iz Zagreba, Ljubljane, Maribora in Celja. Naj samo navedemo imena Kovačeve, Sernečeve, Smerduja, Friedricha, Albaneža, Tončiča, Skoberneteta, Gorška, Toplaka, ki bodo poleg drugih poskrbeli za visoko kvaliteto iger, kakršnih v Celju še nismo videli. Tekme se bodo pričele vsakokrat ob 8. zjutraj. V primeru slabega vremena bodo tekme preložene. Celjane opozorjamo, da ne zamudijo izredne prilike videti igrati naše najboljše teniške igralke in odlične mlade moške moči, ki bodo kmalu nasledile naše mušketirje.

V primeru slabšega vremena bo turnir na Rakuševih igriščih.

Dve pokalni nogometni tekmi v Celju

V nedeljo 17. t. m. bosta na Glaziji dve podsavezni pokalni tekmi. Ob 15. se bo pričela tekma Olimp:Jugoslavija, ob 16.40 pa tekma SK Celje:Atletiki.

Nastop naših štirih celjskih klubov bo gotovo privlačen, tekmi pa zanimivi in napeti.

* V tretjem kolu hrvatsko-slovenske nogometne lige so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Ljubljani Ljubljana:Sašk 2:2 (2:1), v Zagrebu Hašk:Concordia 6:2 (4:0), v Splitu Hajduk:Slavija (O) 6:2 (1:1), v Varaždinu Split:Slavija (V) 1:0 (1:0) in v Subotici Gradjanski (Z):Bačka 6:0 (3:0). V srbski ligi je sarajevska Slavija v Sarajevu premagala Vojvodino s 5:1 (3:0).

* V podsaveznem prvenstvu so bili v nedeljo doseženi naslednji rezultati: v Celju Olimp:Atletik 3:0 p. f., v Mariboru Železničar:Maribor 1:0 (1:0), v Cakovcu CSK:Mura 5:2 (4:0), v Ljubljani Kranj:Jadran 2:1 (0:1) in Mars:Svoboda 2:1 (1:0), na Jesenicah pa Bratstvo:Hermes 3:2 (2:1).

Sokolstvo

x Sokolske župne tekme v Celju odpovedane. Za nedeljo 17. t. m. v Celju določene sokolske župne tekme v prostih panogah so odpovedane.

x Načelnštvo Sokolskega društva Celja I obvešča telovadeče članstvo, da se bo pričela redna telovadba vseh oddelkov v sredo 20. t. m. po sledečem urniku: Člani v torek in petek od 20. do 21.30, članice v ponedeljek in četrtek od 20. do 21., moški naraščaj v sredo in soboto od 20. do 21.30, ženski naraščaj v ponedeljek in četrtek od 19. do 20., moška deca višji oddelek v sredo in soboto od 17. do 18., moška deca nižji oddelek v torek in petek od 17. do 18., ženska deca višji in nižji oddelek v ponedeljek in četrtek od 16. do 17. Vpisovanje bo pri redni telovadbi posameznega oddelka in bo zaključeno dne 31. oktobra.

Trisobno stanovanje

s kopalnico se takoj odda na Krekovi cesti 35. Vprašati pri Viktorju Šmigovcu, Celje, Vodnikova 1.

P. St.:

Lizina povest

Cisto na vrhu nad vasjo, kjer je najlepši razgled na vse strani, živi v najlepšem miru pridna ženska in neguje svojih pet otrok. Kar naenkrat se je priselila, ko je bila ta zemlja naprodaj. Ljudje so sicer govorili, da ni poročena, pa hodila je v cerkev in nihče ni mogel povedati o njej ničesar slabega. Le ko je minilo leto, je povila šestega otroka. Sedaj so pa v vasi začeli šušljati o Lizi in njenih otrokih nenavadno in lepo povest.

Stari Dren je bil ugleden in velik posestnik v sosedni fari. Stedil je sam in spravljal za se in svoje. Zato je zahteval tudi od teh, da mu pomagajo množiti premoženje. Ko se mu je začel družiti njegov sin s hčerjo revnega kočarja Slivnika, tega ni rad gledal. Je že res, da ni mogel o Slivnikovi Liziki reči ničesar slabega, a njegov sin mora dobiti pač bogato nevesto. Hitro jo je našel in sina oženil. V svojih računih pa se je zmotil: Mladi Dren in Lizika sta vedela, da sta preslaba, da bi se borila proti volji starega Drena. Vdala sta se in si obljubila ljubezen do groba... In mladi Dren je smatral Liziko za svojo pravo ženo in Lizika ni nikoli gledala za kakim drugim fantom, marveč je Drenu rodila otroke... Ko pa je stari Dren odšel k večnemu počitku, je kupil mladi Dren Lizi posestvo nad Orešjem in skrbi za njo, kakor za svoj pravi dom, kjer ima tudi otročičke, ki niso Drenovi po imenu, pa so njegovi po ljubezni... Lizika sama se nič ne pritožuje, niti staremu Drenu ničesar ne zamerja, saj mora pač tako biti, saj je tak gospodarski red tega življenja... Prav pogosto se zgodi, da pohiti Lizika na Drenov grob, ga očisti plevla, zasa-di cvetice in mu naše še svečko na grobu, kajti bil je pa le stari oče njenim otrokom, tudi če ni mogel sprejeti nje za svojo snaho; kdo ve, morda je tudi stari Dren Liziko rad imel, le v njegove gospodarske račune ni sodila, ko je potreboval snaho z doto. Našla se je, prinesla doto, glavno pa je, da se je snaha zadovoljevala s tistim odmerjenim delom srca, ki je še bil prost v prsih njenega moža, ostalo je prepustila Liziki. Morda je tudi ona iskala sreče le v gospodarskih računih... Res je, da se ji ljudje niso posmehovali, kakor so tudi Liziko spoštovali in ji pomagali, če je bilo treba. Sicer se pa mlada Drenovka in Lizika nista pogosto srečavali, komaj morda vsako leto kje enkrat, le mladi Dren je vneto skrbel za obe... in za obojne otroke...

VSE CENJ. DOPISNIKE

prosimo, da bi nam pošiljali dopise vsak teden že do srede, nujnejše pa do četrtega dopoldne. V petek zjutraj sprejemamo samo najnujnejše, kratke dopise.

Uredništvo.

Sluga

se sprejme. Pogoji: samski, trezen, zmožen slovenščine in nemščine ali italijanščine, dolgoletna spričevala. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtevki glede plače na: Parin, graščina Novi kloster, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

HMEĽJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!
Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjavlj.: „Posojilnica“ Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah do 9. do 11.

Vse šolske knjige

za srednje, meščanske in ljudske šole, kakor tudi vse šolske potrebščine kupite pri tvrdki

Franc Leskovšek, knjigarna in trgovina s papirjem Celje, Glavni trg 16

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelivoodne naprave

Prevezma vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidno

Trgovski lokal

v Narodnem domu v Celju se odda. Ponudbe na ravnateljstvo Celjske posojilnice d. d. v Celju.

Kateri trgovec

sprejme poštenega, vestnega in vojaščine prostega pomočnika špecerijske in železnarske stroke z več letno prakso v službo? Dopisi pod »Vesten« na upravo lista.

Cenj. občinstvu se priporočaj tvrdka

Anton Lečnik

zaloga ur, zlata, srebrnine, optika itd.



Celje, Glavni trg

Izkušen optik na razpolagol



Za začetek šolskega leta šolske knjige

— nove in antikvarične — in vse druge

šolske potrebščine pri tvrdki

Karl Goričar vdv. - Celje

Kralja Petra c. 7

KUPUJEMO TUDI ANTIKVARIČNE KNJIGE!

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22
POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ